

PAPA 14. LEO HAZRETLERİ'NİN TÜRKİYE'YE HAVARİSEL YOLCULUĞU VE BİRİNCİ
İZNİK (NİKAİA) KONSİLİ'NİN
1700. YILDÖNÜMÜ MÜNASEBETİYLE İZNİK'E HACILIĞI

27–30 Kasım 2025

Episkoposlar, Pederler, Diyakonlar,
Adanmış Kişiler ve Pastoral Hizmet Görevlilerine Hitap
Kutsal Ruh Katedrali, İstanbul
28 Kasım 2025

Ekselanslar,
Sevgili rahip kardeşlerim,
Sevgili rahibe kardeşlerim, ruhaniler, pastoral hizmet görevlileri ve
ve tüm kardeşler,

Sizlerle birlikte olmaktan büyük bir sevinç duyuyorum. İlk Havarisel Yolculuğumda, İsrail halkının tarihi ile Hristiyanlığın doğuşunun kesiştiği, Eski ve Yeni Antlaşma'nın kucaklaştığı ve sayısız Konsilin sayfalarının yazıldığı bu “kutsal toprak” Türkiye'yi ziyaret etme lütfunu bana bahsettiği için Rab'be şükrediyorum.

Bizleri birleştiren imanımız derin köklere sahiptir. Atamız İbrahim, Allah'ın çağrısına itaat ederek Keldanilerin Ur kentinden yola çıkmış ve ardından, bugün Türkiye'nin güneyinde bulunan Harran bölgesinden Vaadedilmiş Topraklara doğru göç etmiştir (Bkz. *Yaratılış* 12:1). Zaman dolunca, İsa'nın ölümü ve dirilişinden sonra O'nun havarileri de Anadolu'ya gelmişlerdir. Aziz İgnatius'un episkoposu olduğu Antakya'da onlara ilk kez “Hristiyanlar” denmiştir (Bkz. *Elçilerin İşleri* 11:26). Aziz Pavlus yine aynı şehirden, birçok topluluğun kurulmasına vesile olan bazı havarisel yolculuklarına başlamıştır. Keza, bazı eski kaynaklara göre, *Sevgili Öğrenci* ve *İncil Yazarı* Yuhanna da, Anadolu yarımadasının kıyısında bulunan Efes'te yaşamış ve orada ölmüştür (Bkz. İrenaeus, *Adversus Haereses*, III, 3, 4; Sezariyeli Eusebius, *Kilise Tarihi*, V, 24, 3).

Ayrıca büyük Bizans tarihini, Konstantinopolis Kilisesi'nin Müjde'yi yayma ruhunu ve Hristiyanlığın Levant bölgesi boyunca yayılışını da hayranlıkla hatırlamaktayız. Günümüzde de Türkiye'de Bizans ritine mensup Ermeni, Süryani ve Keldani pek çok Doğu gelenekli Hristiyan toplulukları yanı sıra Latin riti üyesi cemaatler de bulunmaktadır. Ekümenik Patrikhane ise hem kendi Rum imanlıları hem de diğer Ortodoks Kiliseleri için bir referans noktası olmaya devam etmektedir.

Sevgili dostlar, cemaatleriniz bu uzun tarihin zenginliğinden doğmuştur ve bugün her birinizi İbrahim, Havariler ve Kilise Babaları tarafından bize aktarılan iman tohumunu beslemeye çağırmaktadır. Sizden önceki tarih, yalnızca hatırlanıp, görkemli bir geçmiş olarak saygıyla anılacak bir şey değildir; ardından Katolik Kilisesi'nin bugün sayıca ne kadar küçük kaldığını tevekkülle kabullenmek için de değildir. Aksine, Kutsal Ruh'un aydınlattığı, İncil'e özgü bir bakış açısını benimsemeye davet edildiğimiz farkına varmalıyız.

Allah'ın gözleriyle baktığımızda, O'nun küçüklük yolunu seçerek, aramıza indiğini keşfederiz. Bu, bizim de tanıklık etmek için çağırıldığımız, Rab'bin yoludur. Peygamberler, Allah'ın vaadini, filizlenecek küçük bir sürgüne benzeterek ilan ederler. (Bkz. *Yeşaya* 11:1). İsa, kendisine güvenen küçükleri över (bkz. *Markos* 10:13–16). O, Allah'ın Egemenliği'nin güç gösterileriyle kendini dayatan bir gerçeklik olmadığını (bkz. *Luka* 17:20–21), toprağa ekilen tohumların en küçüğü gibi büyüdüğünü öğretir (bkz. *Markos* 4:31).

Bu küçüklük mantığı, Kilise'nin gerçek gücüdür. Kilise'nin gücü ne kaynaklarında ne de yapılarındadır; Kilise'nin misyonunun meyveleri de ne sayılara, ne ekonomik güce ne de sosyal etkiye bağlıdır. Kilise, bunların yerine Kuzunun ışığıyla yaşar; onun etrafında toplanır ve Kutsal Ruh'un gücüyle dünyaya gönderilir. Bu görevde Kilise sürekli olarak Rab'bin “Korkma, ey küçük sürü! Çünkü Babamız size Egemenliği vermeyi uygun gördü” (*Luka* 12:32) diyen vaadine

güvenmeye çağrılır. Papa Francis'in sözünü de hatırlayalım: "İmanlıları, rahipleri ve episkoposları küçüklük yolunu izlemeyen bir Hristiyan topluluğunun geleceği yoktur... Allah'ın Egemenliği küçük şeylerde filizlenir, daima küçük olanda." (3 Aralık 2019, *Santa Marta Ayini*)

Türkiye'deki Kilise küçük bir topluluktur; fakat Egemenliğin bir tohumu ve mayası gibi verimlidir. Bu nedenle sizleri, Allah'la birlik içinde, imana kök salmış, güven dolu bir umut ruhunu beslemeye teşvik ediyorum. Müjde'ye sevinçle tanıklık etmek ve geleceğe umutla bakmaya ihtiyaç vardır. Umut verici bazı işaretler şimdiden açıkça görülmektedir. Bu nedenle, Rab'den bu işaretleri fark etme ve geliştirme lütfunu isteyelim. Belki de iman ve tanıklıkta sebat ederek, yaratıcı bir şekilde ifade etmemiz gereken başka işaretler de vardır.

En güzel ve umut verici işaretler arasında, sorularıyla ve endişeleriyle Katolik Kilisesi'nin kapısını çalan birçok genci düşünüyorum. Bu bağlamda yürüttüğünüz pastoral hizmeti sürdürmenizi teşvik ediyorum. Gençleri dinlemenizi, onları eşlik ederek desteklemenizi ve Türkiye'de Kilise'nin hizmet etmeye çağrıldığı alanlara — özellikle ekümenik ve dinler arası diyaloga, yerel halka imanın aktarılmasına, mülteci ve göçmenlere yönelik pastoral hizmetlere — özel bir şekilde dikkat göstermenizi rica ediyorum.

Bu son husus gerçekten de özel bir şekilde üzerinde durulmayı hak ediyor. Türkiye'de bulunan çok sayıdaki göçmen ve mültecinin önemli varlıkları, Kilise'nin en savunmasız kişileri kabul etme ve onlara hizmet etme görevini güçlendirmektedir. Aynı zamanda, bu Kilise'nin kendisi de büyük ölçüde yabancılardan oluşmaktadır: rahiplerin, rahibelerin ve pastoral çalışanların çoğu başka ülkelerden gelmiştir. Bu durum, Türkiye'nin dilini, geleneklerini ve kültürünü giderek daha çok benimsemenizi gerektiren özel bir "kültüre uyum" çabasını zorunlu kılmaktadır. Müjde'nin iletilmesi de her zaman bu kültüre uyum sürecinden geçer.

İlk sekiz Ekümenik Konsilin de bu topraklarda toplandığını hatırlatmak isterim. Bu yıl, Kilise Tarihi'nin ve hatta insanlık tarihinin "bir dönüm noktası" olan Birinci İznik Konsili'nin 1700. yıldönümüdür (Francis, *Uluslararası Teoloji Komisyonuna Hitap*, 28 Kasım 2024). Güncelliğini hiç yitirmeyen bu olay, değinmek istediğim bazı zorlukları karşımıza çıkarmaktadır.

İlki, *imanın özünü ve Hristiyan olmanın anlamını kavrama* meselesidir. Kilise, İznik'te, Büyük İman Açıklaması etrafında birliği yeniden keşfetmiştir (Bkz. *Spes Non Confundit*, 17). Büyük İman Açıklaması sadece doktrinsel bir formül değil; aynı zamanda, farklı duyarlılıkların, maneviyatların ve kültürlerin içinde Mesih ve Kilise'nin Geleneği merkezli Hristiyan imanının birliğini ve özünü aramaya da bir çağrıdır. İznik, bugün de bize aynı soruyu yöneltmeye devam etmektedir: İsa bizim için kimdir? Hristiyan olmak, özünde ne demektir? Hep birlikte ve oybirliğiyle ikrar edilen Büyük İman Açıklaması, böylece kararlarımıza rehberlik eden bir ölçüt, yolunuzu gösteren bir pusula ve iman ile eylemlerimizin merkezi olur. İman ve eylem arasındaki bağı anlatırken 2023 depremi sonrası yapılan yardımlarda Kilise'nin yardım faaliyetlerini destekleyen uluslararası kuruluşlarına — özellikle *Caritas Internationalis* ve *Kirche in Not*'a — teşekkür etmek isterim.

İkinci zorluk ise, *Mesih'te Allah Baba'nın yüzünü yeniden keşfetmenin* gerekliliğidir. İznik, İsa'nın ilahlığı ve Baba ile eşitliğini ilan eder. İsa'da, Allah'ın gerçek yüzünü ve insanlık ile tarihe ilişkin nihai sözünü buluruz. Bu gerçek, İsa'nın bize açınlanmış olduğu Allah'la uyuşmayan her anlayışımızı sürekli sorgulamaktadır. Bizleri, iman biçimlerimiz, dualarımız, pastoral yaşamımız ve maneviyatımız konusunda sürekli bir muhakemeye davet eder. Ayrıca kültürümüzde, hatta bazen imanlılar arasında bile görülen "yeni bir Aryanizm" tehlikesi vardır: Bu durumda İsa, yalnızca insanî düzeyde takdir edilir; hatta dindarca bir saygı gösterilse bile, aramızda yaşayan gerçek ve diri Allah olarak kabul edilmez. İlâhlığı ve tarihin Rabbi oluşu gölgede kalır; O sadece büyük bir tarihi figür, bilge bir hoca veya adalet uğruna mücadele eden bir peygamber olarak görülür — daha fazlası değil. İznik ise bize, Mesih İsa'nın geçmişte kalmış bir figür olmadığını; Allah'ın Oğlu olarak bugün aramızda yaşayan ve insanlığı Allah'ın vaat ettiği geleceğe doğru yönlendiren kişi olduğunu hatırlatır.

Son olarak, üçüncü zorluk ise *imanın aktarılması ve doktrin gelişimidir*. İznik Konsili, içinde bulunduğu karmaşık kültürel bir ortamda, imanın özünü kendi döneminin felsefi ve kültürel kavramlarıyla ifade etmiştir. Sadece birkaç on yıl sonra, Birinci Konstantinopolis Konsili'nde

bunun daha da derinleştirildiğini ve genişletildiğini görüyoruz. Bu öğreti gelişimi sayesinde, Pazar litürjilerinde birlikte ikrar ettiğimiz yeni bir formülasyon, yani İznik-Konstantinopolis İman İkrarı ortaya çıkmıştır. Buradan önemli bir ders çıkarırız: Hristiyan imanını, tıpkı İznik ve diğer Konsillerde Kilise Babaları'nın yaptığı gibi, yaşadığımız kültürün diliyle ve kavramlarıyla ifade edilmelidir. Aynı zamanda, imanın özünü, onu ifade eden tarihsel formüllerden ayırmalıyız – çünkü bu formüller her zaman kısmi ve geçicidir ve doktrin daha derinlemesine anlaşıldıkça değişebilir. Kilise'nin en yeni Doktoru John Henry Newman, doktrin gelişimi üzerine ısrarla durmuştur; çünkü doktrin soyut ve durağan bir fikir değil, Mesih'in gizeminin kendi yansımasıdır. Bu nedenle doktrin gelişimi organiktir; yaşayan bir gerçeklik gibi adım adım imanın özünü daha açık ortaya koyar ve daha eksiksiz ifade eder.

Sevgili dostlar, sözlerimi bitirmeden önce bu toprakları çok seven ve burada hizmet eden birini hatırlatmak isterim: Aziz 23. Yuhanna. O şöyle yazmıştı: “Kalbimde hissettiğimi tekrarlamayı seviyorum: Bu ülkeyi ve halkımı seviyorum.” Cizvit Manastırı'nın penceresinden Boğaz'da kayıkları ve ağlarıyla uğraşan balıkçıları seyrederken sözlerine şöyle devam etmişti: “Bu manzara beni duygulandırıyor. Geçen gece, sabahın birinde, bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu, fakat balıkçılar yine de oradaydı; yılmadan, zor işlerine devam ediyorlardı... Boğaz'ın balıkçılarını taklit etmek — gece gündüz çalışmak, fenerleri yanan küçük teknelerinde, ruhani önderlerinin yönlendirdiği yolda ilerlemek — bizim ciddi ve kutsal görevimizdir.”

Dilerim ki sizler de aynı tutkuyla hareket eder, imanın sevincini canlı tutar ve Rab'bin teknesinde cesur balıkçılar olarak çalışmaya devam edersiniz. En Kutsal Meryem, *Theotokos* Allah'ın Annesi sizlere şefaet etsin ve sizi koruması altında tutsun. Teşekkür ederim.